

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 09 0 U 040148 23 Uvp
Sarajevo, 13.09.2023. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija: Jančić-Milosavljević Nevenke, kao predsjednika vijeća, Džerahović Emire i Mahić Samardžić Amele, kao članova vijeća, te Hodžić Melise, kao zapisničara, u upravnom sporu tužiteljice B.L. iz S., zastupane po punomoćniku Marijanović – Suljić Vukici, advokatu iz Zenice, ul. Safvet bega Bašagića br. 4A, protiv akta broj: 01-01-1689/21 od 28.10.2021. godine, tuženog Javna ustanova Kantona Sarajevo, Zavod za zdravstvenu zaštitu studenata Univerziteta u Sarajevu, Upravni odbor, zastupani po punomoćnicima Kurtović Hakiji i Kurtović Adisu, advokatima Zajednička advokatska kancelarija iz Sarajeva, ul. Mis Irbina br. 26/I, u upravnoj stvari izbora kandidata za specijalizaciju iz stomatološke protetike, odlučujući o zahtjevu tužiteljice, za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnesenom protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 040148 21 U od 07.03.2023. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 13.09.2023. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se uvažava, presuda Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 040148 21 U od 07.03.2023. godine, se preinačava i rješava:

Tužba se odbacuje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 040148 21 U od 07.03.2023. godine (stav I izreke), odbijena je kao neosnovana tužba tužiteljice podnesena protiv osporenog rješenja tuženog (broj i datum navedeni u uvodu ove presude), kojim je odbijena kao neosnovana njena žalba izjavljena protiv Odluke direktora Javne ustanove Kantona Sarajevo Zavod za zdravstvenu zaštitu studenata univerziteta u Sarajevu broj: 01-02-2035/13 od 16.12.2013. godine, kojom se potvrđuje izbor kandidata za specijalizaciju iz stomatološke protetike izvršen 12.01.2011. godine i to zaposlenika Zavoda G.E., doktora stomatologije. Stavom 2. izreke odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove spora.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tužiteljica je osporila zakonitost pobijane presude, zbog povrede federalnog zakona i povrede pravila federalnog zakona o postupku koja je bila od uticaja na rješenje stvari, iz razloga koji su u zahtjevu navedeni i detaljno obrazloženi. Ističe da je prvostepeni sud u ovoj upravnoj stvari rješavao u više navrata i to presudama broj: 09 0 U 011950 11 U od 07.02.2013. godine; broj: 09 0 U 021515 14 U od 05.10.2017. godine; broj: 09 0 U 030738 18 U od 09.04.2021. godine, u korist tužiteljice, te da je osporenim rješenjem tuženog, kao i pobijanom presudom broj: 09 0 U 040148 21 U od 07.03.2023. godine, povrijeđeno tužiteljice na traženu specijalizaciju iz stomatološke protetike (za koju je ispunjavala bolje uslove od izabranog kandidata), te da je s

obzirom na dužinu trajanja predmetnog postupka i nepostupanje tuženog organa po ranijim presudama, prvostepeni sud nakon održane javne rasprave, na temelju utvrđenog nespornog činjeničnog stanja, bio dužan riješiti ovu upravnu stvar u sporu pune jurisdikcije, te obavezati tuženog na naknadu štete, obzirom da je na njen lični zahtjev Federalno ministarstvo zdravstva donijelo rješenje (broj: 06-34-7414/15 od 02.12.2015. godine), kojim joj je odobrena specijalizacija iz dentalne patologije i endodencije, počev od 01.01.2016. godine, koju je sama uplatila iz svojih sredstava u iznosu od 9.600,00 KM, nakon čega je tuženi organ u zadnjoj godini te specijalizacije donio odluku temeljem koje je od tog iznosa uplatio iznos od 4.800,00 KM, te po okončanju specijalizacije zaposlio tužiteljicu na radnom mjestu specijaliste dentalne patologije i endodencije. Imajući u vidu navedeno, te sadržaj datog obrazloženja pobijane presude, smatra da je pobijana presuda zasnovana na povredama odredbi člana 12., 13., 33., 34., 36. i 39. Zakona o upravnim sporovima, te da je istom povrijeđeno tužiteljicino pravo na pravično suđenje iz člana II 3 e), II/3 k) i člana II/4 Ustava Bosne i Hercegovine, te odredbe člana 6. stav 1. i člana 14. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i člana 1. Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju. Stoga predlaže da ovaj sud zahtjev za vanredno preispitivanje uvaži, pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Tuženi organ nije dostavio odgovor na zahtjev za vanredno preispitivanje pobijane sudske odluke.

Ovaj Sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijanog rješenja u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog zakona, pa je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Iz obrazloženja pobijane presude i podataka u spisu predmeta proizilazi da je po konkursu Javne ustanove Kantona Sarajevo, Zavod za zaštitu zdravlja studenta Univerziteta u Sarajevu za izbor kandidata za dodjelu specijalizacije i subspecijalizacije (obavljenom u dnevnom listu Avaz dana 18.12.2010. godine), prvostepeni organ donio Odluku broj: 01-03-47/011 od 12.01.2011. godine, kojom je doktoru stomatologije G.E., zaposleniku Zavoda dodijeljen status specijalizanta za specijalizaciju iz stomatološke protetike; da je protiv te odluke tužiteljica kao zaposlenik Zavoda, izjavila žalbu, koja je Odlukom Upravnog odbora Zavoda broj: 01-01-299/11 od 02.03.2011. godine odbijena, kao neosnovana; da je protiv te odluke tužiteljica podnijela tužbu u upravnom sporu, koja je Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 09 0 U 011950 11 U od 07.02.2013. godine, uvažena i navedena odluka tuženog od 02.03.2011. godine, poništena i predmet je vraćen tuženom na ponovan postupak; da je u ponovljenom postupku, u više navrata tuženi organ donosio negativne odluke, protiv kojih je tužiteljica podnosila tužbe, po kojima je prvostepeni sud donio presude, broj: 09 0 U 011950 11 U od 07.02.2013. godine; broj: 09 0 U 021515 14 U od 05.10.2017. godine i broj: 09 0 U 030738 18 U od 09.04.2021. godine, u korist tužiteljice, te da je osporenim rješenjem tuženog od 28.10.2021. godine, odbijena kao neosnovana njena žalba izjavljena protiv prvostepene Odluke direktora Javne ustanove Kantona Sarajevo Zavod za zdravstvenu zaštitu studenata univerziteta u Sarajevu od 16.12.2013. godine, kojom se potvrđuje izbor kandidata za specijalizaciju iz stomatološke protetike izvršen 12.01.2011. godine i to zaposlenika Zavoda G.E., doktora stomatologije, a koja je donesena s pozivom na odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, broj: 46/10 i 75/13), člana 101. tada važećeg Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 43/99, 32/00, 29/03), člana 33. Statuta Javne ustanove Kantona Sarajevo, Zavod za zdravstvenu zaštitu studenata Univerziteta u Sarajevu i odredbi člana 23. Pravilnika o obrazovanju, stručnom usavršavanju i osposobljavanju

zaposlenika, broj: 01-01-231/2011 od 14.02.2011. godine. Pri tome je tuženi organ u obrazloženju osporenog rješenja cijenio okolnost da je Upravni inspektorat Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo, na zahtjev tužiteljice, nakon izvršenog nadzora, aktom broj: 03-05-19226/13 od 02.08.2013. godine konstatovao da je predmetni konkurs nekoliko puta obnavljan i da je kandidatkinja G.E. „već praktično okončala specijalizantski staž“, zbog čega nadležni inspektor nije mogao da djeluje retroaktivno, a uz to na zahtjev tužiteljice Federalno ministarstvo zdravlja je rješenjem, broj: 06-34-7414/15 od 02.12.2015. godine odobrilo tužiteljici specijalizaciju iz dentalne patologije i endodoncije, počev od 01.01.2016. godine, s tim da je tužiteljica uplatila prvu ratu troškova specijalizacije u iznosu od 4.800,00 KM, a drugu ratu u istom iznosu, do ukupnih troškova specijalizacije od 9.600,00 KM, uplatio je tuženi po Odluci broj: 01-02-1876/2017 od 29.09.2017.godine u martu mjesecu 2018. godine. Protiv tog rješenja tužiteljica je podnijela tužbu u upravnom sporu, tražeći da prvostepeni sud ovu stvar riješi, primjenom odredbi člana 33. i 36. Zakona o upravnim sporovima, u sporu pune jurisdikcije, a nakon održane javne rasprave (održane dana 07.03.2023. godine u prisustvu punomoćnika tužiteljice i tuženog organa), prvostepeni sud je s pozivom na odredbe 36. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima donio pobijanu presudu, kojom je odbio tužiteljčinu tužbu, kao neosnovanu, cijeneći osporene odluke prvostepenog i tuženog organa, kao upravne akte, pravilnim i zakonitim, a zahtjev tužiteljice za naknadu štete postavljen u smislu člana 13. Zakona o upravnim sporovima, neosnovanim, obzirom da kod navedenog činjeničnog stanja nije utvrdio da je donošenjem osporenih odluka tužiteljici nanesena šteta. Pri tome je prvostepeni sud u obrazloženju pobijane presude našao da je u konkretnom upravnom sporu (pokrenutom tužbom od 24.11.2021. godine), s obzirom na protek vremena i u tom vremenu nastale izmjene i nemogućnost vraćanja na stanje u vrijeme objave konkursa 18.12.2010.godine, bespredmetno utvrđivati da li su kandidatkinje - tužiteljica B. L. i G. E., u vrijeme objavljivanja predmetnog konkursa za izbor kandidata za dodjelu specijalizacije i subspecijalizacije od 18.12.2010. godine ispunjavale i koje uslove konkursa, kod nesporne činjenice da je G. E. „već praktično okončala specijalizantski staž“ u vrijeme inspeksijskog nadzora provedenog u avgustu mjesecu 2013. godine, kao i nesporne činjenice da je tužiteljica B. L. započela specijalizantski staž 01.01.2016. godine (iz oblasti dentalne patologije i endodoncije) i isti okončala prije podnošenja predmetne tužbe.

Imajući u vidu naprijed izloženo stanje spisa, ovaj sud cijeni da se ovakva odluka prvostepenog suda ne može prihvatiti kao pravilna i zakonita, iz slijedećih razloga:

Naime, odredbama člana 8. Zakona o upravnim sporovima propisano je da se upravni spor može voditi samo protiv upravnog akta (stav 1.), a upravni akt, u smislu tog zakona, jeste akt kojim nadležni organ iz člana 4. tog zakona, rješava o izvjesnom pravu ili obavezi pojedinca ili pravnog lica u nekoj upravnoj stvari (stav 2.). Odredbom člana 11. stav 1. tačka 1. istog Zakona propisano je da se upravni spor ne može voditi protiv akata donijetih u stvarima u kojima je sudska zaštita osigurana izvan upravnog spora, a odredbom člana 25. stav 1. tačka 5. istog Zakona propisano je da će nadležni sud rješenjem odbaciti tužbu ako je riječ o stvari o kojoj se, prema odredbama ovoga Zakona, ne može voditi upravni spor (član 11.).

Prema tome, da bi jedan akt imao svojstvo upravnog akta, mora sadržavati sva propisana obilježja u pogledu donosioca, autoritativnosti i pojedinačnosti, te konkretnosti i pravnog dejstva, odnosno da se tim aktom rješava o izvjesnom pravu ili obavezi pojedinca ili pravnog lica i da, neposrednom primjenom propisa, mora biti donesen u upravnom postupku u nekoj upravnoj stvari.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja proizilazi nespornim da su osporene odluke tuženog i prvostepenog organa donesene primjenom navedenih odredbi Zakona o zdravstvenoj zaštiti, odredbi tada važećeg Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 43/99, 32/00, 29/03), te odredbi Statuta Javne ustanove Kantona Sarajevo, Zavod za zdravstvenu zaštitu studenata Univerziteta u Sarajevu i Pravilnika o obrazovanju, stručnom usavršavanju i osposobljavanju zaposlenika, broj: 01-01-231/2011 od 14.02.2011. godine, kojim je predmetno pravo na specijalizaciju (kao pravo zaposlenika na stručno usavršavanje zaposlenika o trošku poslodavca), regulisano kao pravo iz radnog odnosa, te da niti prvostepeni, a niti tuženi organ o predmetnom pravu tužiteljice o predmetnom pravu na specijalizaciju nisu rješavali upravnim aktima u upravnom postupku, već u postupku propisanom navedenim propisima koji regulišu ostvarivanje prava iz radnog odnosa.

Na osnovu izloženog, proizilazi da osporene odluke tuženog i prvostepenog organa uopće nemaju citirana obilježja upravnog akta, te da je prvostepeni sud u obrazloženju pobijane presude cijenio zakonitost istih, suprotno citiranim odredbama člana 4., 8. i 11. Zakona o upravnim sporovima, budući da je osporenim odlukama nadležnih organa tuženog rješavano o pravu tužiteljice iz oblasti radnog odnosa, a čija se zaštita, kao i naknada eventualne štete po tom osnovu, može isključivo ostvariti izvan upravnog spora.

Zbog svega navedenog, za drugačije rješavanje ove pravne stvari nije od značaja ni okolnost da je Presudom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o dopustivosti i meritumu, broj: AP-3468/21 od 19.01.2023. godine, usvojena apelacija tužiteljice od 20.10.2022. godine i utvrđena povreda njenog prava na pravično suđenje iz člana II 3 e) Ustava Bosne i Hercegovine, te člana 6. stav 1. i člana 14. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, a u odnosu na donošenje odluke u razumnom roku u postupku po dosadašnjim tužbama tužiteljice u konkretnom upravnom sporu, koji je okončan pobijanom presudom od 07.03.2023. godine.

Imajući u vidu navedeno, valjalo je odlučiti kao u izreci ove presude primjenom odredbe člana 46. stav 1. i 2. u vezi s odredbama člana 25. stav 1. tačka 5. Zakona o upravnim sporovima.

Zapisničar
Hodžić Melisa, s.r.

Predsjednik vijeća
Milosavljević-Jančić Nevenka, s.r.